

Editoitu versio kirjoituksesta julkaistiin Taloussanomain Puheenvuoro-osastossa 25.1.2007

Pörssien yhdistyminen merkittävää

New Yorkin pörssiä operoiva NYSE Group ja Pariisin, Amsterdamin, Brysselin ja Lissabonin pörssien yhteenliittymä Euronext päättivät viime kuussa yhdistyvänsä. Yhdistyminen sivuutettiin suomalaisessa mediassa kovin vähällä huomiolla. Kyseessä on kuitenkin merkittävä askel kansainvälisten markkinoiden kehityksessä.

Mielenkiinto kohdistuu ennen kaikkea siihen, millä aikataululla pörssien listat yhdistetään ja kaupankäyntiin liittyvät selvityskäytännöt integroidaan. Aiemmin pitkälti maakohtaisissa pörseissä vaihdetuille yhdysvaltalaisille, ranskalaisille, hollantilaisille, belgialaisille ja portugalilaisille arvopapereille, kuten yritysten osakkeille, syntyy lopulta yksi yhteinen markkinapaikka. Amerikkalaisten ja eurooppalaisten osakkeiden laajana yhteisenä markkinapaikkana tämä olisi ensimmäinen laatuaan.

Vaikka kansainväliset rahoitusmarkkinat ovat viime vuosina vapautuneet ja avautuneet, arvopaperipörssien maakohtaisuus on edelleen ollut ongelmana. Tämä maakohtaisuus on estänyt erityisesti yksityissijoittajien, kuten myös pienempien institutionaalisten sijoitusrahastojen, sijoituksia muihin kuin kotimaisiin yrityksiin.

Kaupankäynti ulkomaisilla osakkeilla ja niiden omistusten hallinnointi on ollut kohtuuttoman kallista ja vaikeaa, jopa mahdotonta. Myös luottamus muihin kuin kotimaisiin, "omassa" pörssissä listattuihin yrityksiin on saattanut olla heikkoa.

Maakohtaisten pörssien yhdistyminen ja yhteisten markkinapaikkojen syntyminen tekee ulkomaisten osakkeiden kaupankäynnistä ja omistamisesta helpompaa ja halvempaa. Lisäksi yksittäisten sijoittajien luottamus ulkomaisiin, mutta nyt omassa pörssissä listatuksi tuleviin yrityksiin, kasvaa.

NYSE:n ja Euronextin yhdistymisen myötä esimerkiksi belgialaiselle henkilölle tulee siten syntymään huomattavasti paremmat edellytykset sijoittaa eläke- ja muita ylimääräisiä säästöjään sellaisten yhdysvaltalaisen yritysten osakkeisiin, joiden hän uskoo tuottavan hyvää tuottoa sopivalla riskillä. Sama tulee pätemään yhdysvaltalaisen sijoituksen belgialaisten – tai ranskalaisten, hollantilaisten tai portugalilaisten – yritysten osakkeisiin.

Suomalaisten taas kannattaa huomata, että yllä kuvatuunlainen kehitys etenee suomalaistenkin sijoittajien ja yritysten kohdalla, ainakin suhteessa ruotsalaisiin ja tanskalaisiin. Vaikka selvityskäytäntöjen yhdistämisessä riittää vielä paljon tekemistä, pohjoismainen pörssi, joka yhdisti Helsingin, Tukholman ja Kööpenhaminan pörssien listat, aloitti viime lokakuussa. Ensi vuonna mukaan liittyy Islannin pörssi ja myöhemmin Baltian pörssit.

Erittäin kiinnostavaa suomalaisille on myös odottaa, yhdistyykö pohjoismainen pörssi mahdollisesti tulevaisuudessa jonkin suuremman pörssin kanssa, kuten Lontoon tai Frankfurtin pörssin tai syntyvän NYSE-EuroNextin kanssa. Oli tapa mikä tahansa, yhteisten markkinapaikkojen syntyminen lienee vain ajan kysymys.

Lopulta erittäin merkittävää yhteisten markkinapaikkojen synnyssä on se, että ihmisille ja instituutioille kehittyvät paremmat mahdollisuudet sijoittaa varojaan sellaisten ulkomaisten yritysten osakkeisiin, joiden tuotteet, palvelut tai toiminta edustavat itselle tärkeitä asioita – sen lisäksi, että osakkeiden tuotto-riski-profiili on hajautusmielessä sopiva tai kohtuullinen. Voi sijoittaa ulkomaisiin yrityksiin, joista pitää, joita haluaa tukea tai joiden arvot ovat samanlaisia omien arvojen kanssa.

Paitsi omassa maassa, jokaisella meistä on varmasti joitakin tällaisia yrityksiä naapurimaissa tai vaikka Ranskassa tai Yhdysvalloissa. Vastaavasti ihmiset ja instituutiot muissa maissa löytävät varmasti tällaisia yrityksiä omasta maastamme.

Yritysten kannalta on puolestaan erittäin merkittävää se, että kehittyvät paremmat mahdollisuudet hankkia rahoitusta ja pääomia ulkomaisilta sijoittajilta, uusien ja parempien tuotteiden ja palveluiden tuottamista ja kehittämistä varten. Tämä koskee paitsi suuryrityksiä myös pieniä ja keskisuuria yrityksiä.

Rohkaisevaa on se, että esimerkiksi yhteispohjoismaisen pörssilistan synnyn jälkeen kauppojen määrä pienten suomalaisten listattujen yritysten osakkeilla on lisääntynyt (Kauppalehti 21.12.). Yritykset eivät ole hukkuneet laajamittaisen listan syövereihin ja ovat saaneet uusia omistajia Ruotsista ja Tanskasta.

Jaakko Aspara
Tutkija
Helsingin kauppakorkeakoulu